

Leertrajectplan Sri Lanka, het ontwerp

Ontwerper : Hans Brongers, secretaris Medi-Aid
Datum : maart 2009

Medi-Aid, inleiding

Stichting Medi-Aid is een kleine en ambitieuze hulpverleningsorganisatie die zich in Sri Lanka richt op de ondersteuning van ouderen(zorg) en gehandicapten(zorg). Medi-Aid is op 1 september 2002 opgericht en wordt bestuurd door vrijwilligers. Medi-Aid is volledig afhankelijk van giften, donaties en sponsorgelden.

Visie en missie

Medi-Aid ondersteunt hen (individuen en organisaties) in Sri Lanka die op dat moment daartoe niet (meer) in staat zijn. De ondersteuning die Medi-Aid biedt is ten alle tijden gericht op herstel en instandhouding van de zelfredzaamheid.

Organisatie

Medi-Aid bestaat uit een bestuur in Nederland en een bestuur in Sri Lanka. Zij heeft hiervoor gekozen om in zowel Nederland als in Sri Lanka gericht en gecontroleerd actief te kunnen zijn. Of te wel; een vraag om ondersteuning aan het Srilankaanse bestuur wordt ter plaatse in Sri Lanka getoetst op (echte) noodzaak, waarna het Nederlandse bestuur in Nederland gerichte acties kan ondernemen. De geplande acties worden vervolgens in Sri Lanka weer onder toezicht uitgevoerd. Op deze manier weet zowel de sponsor als Medi-Aid zeker dat diens bijdrage voor de volle 100% wordt benut en tevens wordt besteed aan de juiste persoon / personen / organisatie.

Projecten & Activiteiten

Medi-Aid heeft de opzet en de uitbreiding van een zogenaamde 'Zorgketen' als hoofd project. Een Zorgketen bestaat uit een aantal in elkaars verlengde liggende deelprojecten (schakels) die samen een bijdrage leveren aan optimalisering van ouderenzorg en gehandicaptenzorg, zelfredzaamheid en werkgelegenheid op het gebied van ouderenzorg en gehandicaptenzorg.

De deelprojecten, de 'schakels' zijn:

- De bouw van verschillende voorzieningen in Sri Lanka bestemd voor woon- en zorgactiviteiten, dagbesteding en behandeling (fysiotherapie en ergotherapie).
- Een actieve bijdrage leveren aan de optimalisering van ouderenzorg en zorg voor kinderen met Cerebral Palsy (ergotherapie, fysiotherapie, logopedie, revalidatie en verpleging) door middel van het aanbieden van leertrajecten.

Daarnaast draagt Medi-Aid zorg voor het verstrekken van (para)medisch en verpleegkundig materiaal aan lokale instellingen in Sri Lanka die daarmee de behandeling en de zorg op een hoger peil kunnen brengen. Het materiaal, hoofdzakelijk ziekenhuisbedden en rolstoelen, verkrijgt Medi-Aid door schenking van verschillende instanties en instellingen in Nederland. Medi-Aid Nederland draagt zorg voor de inzameling en de verscheping, Medi-Aid Sri Lanka zorgt voor toetsing en distributie. Op termijn (zie ook Zorgketen) wil Medi-Aid dat het materiaal in Sri Lanka niet alleen wordt gedistribueerd vanaf 'de kade', maar dat er een depot komt waarin het materieel wordt onderhouden en geassembleerd en van waaruit het wordt uitgeleend. Ook dit moet als een schakel in de keten worden gezien en zorg dragen voor extra werkgelegenheid.

...een woon- en zorgvoorziening in Raddolugama

..... ziekenhuisbedden, klaar voor verscheping

Leertraject, begripsbepaling

Evenals de zorgketen is het leertraject een aaneenschakeling van op elkaar aansluitende didactische werkvormen waardoor niet alleen aandacht is voor de theoretische overdracht van kennis, maar ook aandacht voor de implementatie en borging van het geleerde ná de kennisoverdracht. Op deze manier ontstaat er continuïteit in het leren hetgeen van essentieel belang is in het welslagen van de bevordering en instandhouding van deskundigheid en daarmee de optimalisering van de kwaliteit van zorg- en dienstverlening.

Leertrajectplan, op hoofdlijnen

Een leertraject bestaat uit een component van theoretische overdracht van kennis en vaardigheden en een direct daarop aansluitende component van implementatie en borging van opgedane kennis en vaardigheden.

De component 'kennisoverdracht' bestaat uit werkvormen als het geven van klassikale theoretische lessen, praktijklessen en klinische lessen (training on the job). De component implementatie en borging bestaat hoofdzakelijk uit coaching on the job, of te wel directe groepsgerichte en individuele ondersteuning in de praktijk.

Een leertraject start altijd met de overdracht van basis kennis en vaardigheden, gevolgd door de implementatie en borgingsfase waarbinnen meerdere follow-up bijeenkomsten waarin theoretische kennis en vaardigheden worden aangescherpt, verdiept en/of uitgebreid wordt. Ook op deze manier ontstaat er een continuïteit in het leren met alle positieve effecten van dien.

Een leertraject heeft in principe geen einddatum maar is een vorm van 'Education Permanente', of te wel met een leertraject doet men recht aan het gezegde: 'Men is nooit te oud om te leren!'

Tot slot is het leertraject geen doel op zich, maar een middel, een instrument om doelen te realiseren. Een leertraject is te beschouwen als een kast met daarin de mogelijkheid om naar believen voorwerpen neer te leggen en/of op te hangen; de klerkast is het vaste omhulsel, de inhoud ervan is uiterst variabel.

...praktijkles in Sri Lanka

Het leertraject, de voorwaarden

In aansluiting op het voorgaande is het welslagen van de uitvoering van een leertraject sterk afhankelijk van een aantal voorwaarden.

De betrokkenen

▪ De trainer

Een 'open deur' wellicht, maar het hebben van deskundige trainers is nu eenmaal een absolute must. Van de trainer wordt niet alleen verwacht dat deze deskundig is op een zeker gebied, maar vooral ook dat deze bereid is om diens expertise met anderen te delen. Hiermee wordt tegelijkertijd aangegeven dat het hebben van een didactische achtergrond niet altijd strikt noodzakelijk is.

Naast de bereidheid om expertise te delen met anderen moet de trainer ook bereid zijn dit te doen met Sri-lankanen en daarmee bereid zijn om zich te verdiepen in de cultuur en de achtergrond van dit land en van haar bevolking.

Een belangrijke voorwaarde gesteld aan de trainer is dat deze de Engelse taal in woord en schrift (goed) beheerst.

De trainer zal bereid moeten zijn om een belangrijk deel van diens vrije tijd te steken in de voorbereiding en de uitvoering van de theoretische component van het leertraject (basis en/of follow-up scholingsactiviteiten).

▪ Aantal, Expertise & Rekrutering trainers

Het aantal en de expertise van de trainers is afhankelijk van de opleidingsvraag, maar voeren een basis- en follow-up training altijd in groepen van 2 trainers uit – ondersteuning van elkaar vóór, tijdens en na de uitvoering van de training. De trainers worden door Medi-Aid in principe onder de medewerkers van Zuwe Zorg gerekruteerd.

▪ Tolk / vertaler

Wanneer de doelgroep /de deelnemers de Engelse taal beheersen is het van belang dat er een Sri-lankaanse tolk / vertaler aanwezig is ten behoeve van de trainers en de deelnemers. Deze vertaler / tolk moet absoluut in staat zijn om gesproken tekst letterlijk te vertalen.

Naast deze taak gedurende de training is er een tolk / vertaler nodig om de tekst van de readers / syllabi te vertalen van het Engels in het Singalees.

.....de vertaalster, de rechter hand van de trainer

▪ De vakinhoudelijke coach

De vakinhoudelijke coach is degene die ná de uitvoering van een basistraining de ondersteuning van de deelnemers in de praktijk overneemt. De vakinhoudelijke coach speelt een essentiële rol in de implementatie en borging van het geleerde door onder andere coaching on the job. De vakinhoudelijke coach moet, naast vakkundig te zijn, ook in staat zijn om methodische instructie te geven en reflectiegesprekken te voeren. De vakinhoudelijke coach is een Sri-lankaans persoon die bij grote voorkeur zelf werkzaam is in de organisatie cq project waar ook de deelnemers werkzaam zijn.

Is er geen vakinhoudelijke coach, dan zal een hiervoor een persoon die hiervoor geschikt is en hiervoor bereid is een apart trainingsprogramma van 4 dagdelen volgen. Deze specifieke training wordt bij grote voorkeur vóór aanvang van een basistraining uitgevoerd. De reden hiervoor is dat deze vakinhoudelijke coach, na het volgen van de specifieke training, direct participeert in de uitvoering van een basistraining en daarbij gecoacht wordt door een Nederlandse trainer.

- Aantal & Rekrutering vakinhoudelijke coach
Het aantal vakinhoudelijke coaches is afhankelijk van het aantal deelnemers en het soort leertraject dat aangeboden gaat worden.
Rekrutering van de vakinhoudelijke coach(es) wordt in Sri Lanka uitgevoerd door het Srilankaanse bestuur van Medi-Aid onder de medewerkers van het project waarvoor het leertraject / leertrajecten wordt ontworpen.
- Vorbereidingsteam Nederland
Het welslagen van een project (leertraject) valt of staat met de voorbereiding ervan. Daarom wordt er veel en zorgvuldige aandacht besteed aan de voorbereiding die in een draaiboek is vastgelegd en stap voor stap wordt uitgevoerd – iedere volgende stap wordt pas genomen nadat de vorige is geëvalueerd. Een klein team, bestaande uit 2 bestuursleden van Medi-Aid is belast met de nodige voorbereidingen in Nederland.
- Vorbereidingsteam Sri Lanka
In aansluiting op het voorgaande is het van essentieel belang dat óók in Sri Lanka de uitvoering van het leertraject goed wordt voorbereid. Deze uitvoering ligt in handen van enkele Srilankaanse bestuursleden van Medi-Aid, bij voorkeur aangevuld met een Nederlands bestuurslid. Ook de voorbereidende acties in Sri Lanka zijn vastgelegd in een standaard draaiboek die voor de uitvoering van een specifiek leertraject hieraan wordt aangepast.
- Coördinatie & begeleiding
Van groot belang is het dat de uitvoering van de (basis)training in Sri Lanka wordt gecoördineerd door, bij voorkeur een Nederlands bestuurslid. Deze coördinator treedt tegelijkertijd op als begeleider van de trainers. De ervaring leert namelijk dat de ondersteuning van mensen (trainers) die veelal voor het eerst van hun leven in de 'tropen' komen, kennismaken met een totaal andere cultuur + het geven van lessen en training on the job onder vaak geheel andere omstandigheden etc..., van onschatbare waarde is. Dit impliceert wel dat een coördinator / begeleider in staat moet zijn in Sri Lanka te verblijven gedurende de tijd die uitgetrokken is voor de uitvoering van de basis- follow-up training of in ieder geval zo geregeld is dat de continuïteit van zowel de coördinatie als de begeleiding gegarandeerd is. De coördinator / begeleider zou in principe dezelfde kunnen zijn als de persoon van het voorbereidingsteam.

Overige voorwaarden

- Vorbereiding in Nederland
Zodra de trainers zijn gerekruteerd start de voorbereiding op de uitvoering van de training in Sri Lanka. De bedoeling is dat de trainers met elkaar de inhoud van diens deel van de training schriftelijk in het Engels voorbereiden. Deze schriftelijke voorbereiding wordt met het voorbereidingsteam besproken, waarna de trainers zo nodig hun materiaal bijstellen. Tevens presenteert ieder trainerskoppel hun deel van de training in het Engels aan de overige trainerskoppels. De reden dat de trainers de inhoud van hun deel schriftelijk aanleveren is enerzijds dat zij op deze manier van meet af aan in de eigen materie groeien en anderzijds is deze Engelse tekst bedoeld voor de tolk in Sri Lanka die de tekst vertaalt in het Singalees. Naast een gedegen inhoudelijke voorbereiding is voorbereiding op de uitzending naar een veelal onbekend land en dito onbekende cultuur van essentieel belang, waarbij van de deelnemers een actieve bijdrage wordt geleverd. De deelnemers moeten vooraf goed op de hoogte zijn van de geschiedenis van het land, de cultuur, het geloof en de gewoonten van de inwoners van Sri Lanka.
- Duur van een basistraining
Het effect cq het rendement van een basistraining is het grootst wanneer de basistraining wordt uitgevoerd over een langere aaneensluitende periode. De lengte wordt bepaald door het soort / doel van het leertraject.

- Opzet van een training
De opzet van een training dient ten alle tijden te zijn afgestemd op de beginsituatie van de deelnemers. Wellicht een open deur, maar voor de volledigheid toch hier benoemt.
De opzet van een training dient daarnaast modulair te zijn, of te wel: een aantal met elkaar samenhangende onderwerp worden geclusterd tot een module en vervolgens worden de onderlinge onderwerpen zowel theoretisch als praktisch behandeld en afgesloten, waarbij de trainer(s) de deelnemers voortdurend wijst / wijzen op de samenhang tussen de verschillende onderwerpen.
- Follow-up training
Het belang van een follow-up training is al eerder aangegeven, maar wordt hier nogmaals benadrukt als essentiële voorwaarde om de continuïteit in het leerproces te waarborgen, met alle positieve effecten van dien.
- Toetsing
De basistraining en de follow-up training worden afgesloten met een theoretische en een praktijk toetsing. De toetsvragen en toetsopdracht worden tijdens de voorbereiding in Nederland ontwikkeld door de trainers.
- Certificaat
Wanneer de deelnemer aan de gehele training heeft deelgenomen en de toetsing met goed gevolg heeft afgelegd ontvangt deze een door Medi-Aid ontworpen certificaat. Van belang is het dat de uitreiking van dit certificaat niet alleen een formeel maar vooral ook een Srilankaans ceremonieel karakter heeft.

..... het certificaat, de bekroning op de inspanningen

- Financiële middelen
Tot slot maar zeker niet op de laatste plaats is het beschikken over voldoende financiële middelen een van de belangrijkste voorwaarden.
Aspecten die kosten met zich meebrengen zijn de volgende:
    - Het ontwerpen en de ontwikkeling van een leertraject.
    - De organisatie, planning en coördinatie voorafgaande aan de uitvoering.
    - De vliegtickets van de trainers + coördinator(en) & begeleider(s).
    - Kost en inwoning betrokkenen in Sri Lanka.
    - Vervoer van de betrokkenen in Sri Lanka.
    - Tolk / vertaler.
- De volgende zaken zijn voor rekening van de trainer, begeleider / coördinator / voorbereider:
- Verlof uren.
  - Kosten vaccinatie en malaria profylaxe.
  - Reisverzekering en annuleringsverzekering.
  - Overige kosten in Sri Lanka, zoals de kosten die een eventuele trip in Sri Lanka met zich meebrengt.